

Väntan på vård något kortare

Väntetiden för att på remiss från vårdcentralen få träffa en specialist har i genomsnitt minskat något sedan förra året, enligt Landstingsförbundet. Siffrorna varierar dock kraftigt vad gäller sjukdom och lands- tingsområde.

En ny vårdgaranti är på gång, enligt Landstingsför- bundets VD Monica Sundström.

– Vi överlägger nu med regeringen om den, säger Monica Sundström.

– Någon återgång till att lista särskilda sjukdomar som prioriterade blir det inte, den typen av garanti är borta ur dis- kussionen.

Nu handlar det om sjukvårdens till- gänglighet och bemötande, att få kom- ma till vårdcentralen och specialisten inom rimlig tid.

Det är 43 sjukhus i 13 landsting som har granskats i mars i år och resultatet

har jämförts med undersökningar från förra årets vår och höst.

Tiden mellan att remissen registrera- des på sjukhuset och det datum då pati- enten kallades dit har mätts. Enligt den senaste överenskommelsen mellan re- gering och landsting skall patienter med klar diagnos få träffa en specialistläka- re inom tre månader.

För dem med oklar diagnos skall väntetiden vara högst en månad. I en dryg tredjedel av remisserna från vård- centralerna till sjukhusen anses diagnos- en som oklar.

Den nya studien visar att av patien- terna med oklar diagnos kom 57 procent till en specialist inom fyra veckor, mot 50 procent i förra årets mätningar. Av dem med klar diagnos fick 78 procent träffa en specialist inom 13 veckor, mot 75 procent 1997.

Längst väntan på ortopedin

Siffrorna varierar kraftigt för olika sjukdomsområden och har i vissa fall försämrats. Liksom förra hösten är läget

sämst inom ortopedin, där bara 39 procent fick komma till en läkare inom en månad.

Kortast väntetider är det på gyneko- logi- och öronmottagningar, dit 80 respektive 70 procent av patienterna får komma inom en månad.

En egen rundringning till chefs- tjänstemän i landets landsting visar en- ligt förbundet att de extra så kallade Perssonmiljarderna preliminärt satsas på i nämnd ordning äldrevården i särskilt boende, allmän tillgänglighet för gamla till vård, psykiskt sjuka och vård av svårt sjuka som ligger för dö- den.

Bristen på sjuksköterskor är utbredd och på sina håll saknas också underskö- terskor.

Kenneth Ahlborn/TT

Ungdomar avstår från vård

En av sju ungdomar mellan 18–25 år går inte till läkaren av ekonomiska skäl. När det gäller tandläkarbesök är siffran ännu högre. Var femte anser sig inte ha råd. Det visar färsk statistik från Landstingsförbundet.

– I ett långsiktigt perspektiv är det här alarmerande siffror, säger utred- ningschef Douglas Skalin till TT.

Undersökningen visar tydligt att yngre tvingas avstå från vård på grund av ekonomiska skäl. Det gäller inte bara besök hos tandläkare eller läkare. En av tio avstår från att hämta ut medicin för att de tycker att den är för dyr. En för- klaring till resultatet är att de yngre drabbats hårdast av lågkonjunkturen.

– Avgifterna har också höjts något men vi ser inte att det har haft någon av- görande betydelse för utvecklingen, sä- ger Douglas Skalin. Siffrorna oroar inte Skalin på kort sikt.

– Men på lång sikt kan det få för- ödande konsekvenser. Vi har haft en fantastisk förbättring av tandvården i Sverige de senaste 20 åren och nu riske- rar den trenden att brytas. När det gäller de äldre visar Landstingsförbundets statistik att två procent avstått från lä- karbesök och att hämta ut medicin.

Carina Sigurdsson/TT

Margot Wallström:

Ny vårdgaranti dröjer

Regeringen kan bli tvungen att skjuta på beslutet om vård- garanti, enligt socialminister Margot Wallström. Det är mycket som är osäkert ännu, både hur en vårdgaranti ska ut- formas och när den kan tänkas komma att träda i kraft.

– Jag vill inte ge några löften än så länge. Vi behöver prata mycket mer noggrant om den här frågan, sade Wall- ström till TT vid ett besök på Söderkul- lahemmet i Malmö förra veckan.

Hälso- och sjukvårdsutredningen har föreslagit att en utvidgad vårdga- ranti införs för alla olika behandlingar. Men Wallström anser att utredningen inte är komplett.

Exempelvis ger den inte svar på vad en vårdgaranti kommer att kosta. Man måste också fundera noga över vad or- det garanti egentligen betyder, menar socialministern.

– Det handlar om att stärka patien- tens ställning och då måste det betyda

något. Jag vill inte medverka till något som bara är tomma ord, säger Margot Wallström.

– Då måste man först veta att man har resurser nog, och att man har en så- dan organisation så att man kan leva upp till ett sådant löfte till patienterna.

Oacceptabelt

Landstingsförbundets rapport om att vårdköerna kortats något kommer inte som en överraskning för socialminis- tern. Hon anser det oacceptabelt att 43 procent av patienterna med oklar dia- gnos fortfarande får vänta mer än fyra veckor på att få komma till specialist.

– Med det resurstillskott vi ger till landstingen förväntar vi oss att de riktar in sig på att hjälpa de äldre och att job- ba enligt riksdagens prioriteringsbeslut, men också att man ser till att korta vän- tetiderna, för de är inte acceptabla.

– Det är klart att man ska göra allt för att ta hand om människor så fort som möjligt i vården, säger Margot Wall- ström.

TT